

باسمہ تعالیٰ

سُؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: تجربی - ریاضی	ساعت شروع: ۱۰/۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه (سالی - واحدی)			تاریخ امتحان: ۱۳۸۳/۱۰/۱۰
دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت دی ماه سال ۱۳۸۳			سازمان آموزش و پرورش شهر تهران کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه

ردیف	سؤالات	ردیف
الف - زبان شناسی (۴ نمره)		۰/۷۵
۱ - در تولید واحد های زبانی زیر چه قواعدی رعایت <u>نشده</u> است ؟	الف - بر می داشتند داشتند.	
ب - من من را صدا زدم .		۰/۵
پ - مدرسه‌ی یک روز خاطره .		۰/۵
۲ - « تکیه » یعنی چه ؟		۰/۵
۳ - از چه طریق می توان به معنای متفاوت « ماه » در دو جمله‌ی زیر پی برد ؟	ماه ، طولانی بود . ماه ، روشن بود .	
۴ - منظور از نقش « حدیث نفس » در زبان چیست ؟		۰/۵
۵ - با استفاده از روش های ساختن واژه های جدید ، از واژه‌ی « پوش » دو واژه‌ی جدید بسازید .		۰/۵
۶ - در ساخت هر کدام از واژه های زیر از چه شیوه‌ای برای واژه سازی استفاده شده است ؟	الف - ناجا	
ب - پایانه		۰/۵
۷ - با گذاشتن علامت « » در جای مناسب عبارت زیر را به دو گونه بنویسید که معانی متفاوت داشته باشد .	« او هر روز نامه‌ای می خواند .»	
۸ - الگوی هجایی واژه‌ی « ریخت » را بنویسید .		۰/۲۵
ب - املاء و بیاموزیم (۳ نمره)		
۱ - در کلمات زیر ، کلماتی را که از نظر املایی نامطابق است ، مشخص کنید .	الف - باستانی	۰/۵
۲ - در گزینه های زیر واژه های غلط را بیابید و درست آن ها را بنویسید .	ب - استاد	۱
۳ - در جمله‌ی « مریم به درس انسا علاقه‌ی زیادی دارد .»	ج - پستچی	۱
الف - سنتی و اهمال	د - ایستگاه	
۴ - « ان » در کلمات زیر نشانه‌ی چیست ؟	ب - ظلمانی و موهش	۰/۵
الف - صبحگاهان	ج - ستایشگر و ثناگو	
ب - گریان	د - استراق صمع	
ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم		

با سمه تعالی

سوالات / امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: تجربی - ریاضی	ساعت شروع: ۱۰/۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه (سالی - واحدی)			تاریخ / امتحان: ۱۳۸۳/۱۰/۱۰
دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت دی ماه سال ۱۳۸۳			سازمان آموزش و پرورش شهر تهران کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه

پ - نگارش (۵ نمره)	
۰/۵	۱ - عام ترین و رایج ترین راه تشریح یک موضوع (شخص یا پدیده) چیست ؟
۰/۵	۲ - هنگام نگارش زندگی نامه علاوه بر رعایت نکات فنی چه موارد دیگری را باید رعایت کرد . (دو مورد کافی است .)
۰/۵	۳ - دو مورد از روش های گردآوری اطلاعات برای زندگی نامه نویسی را بنویسید .
۰/۵	۴ - چرا جمله <u>ی زیر از نظر نگارشی نادرست است</u> ؟ کلیات لایحه <u>ی بودجه در جلسه ای امروز مجلس مطرح و به تصویب رسید</u> .
۰/۵	۵ - بیت زیر را به نثر امروز بازگردانی کنید . «ای دوست چنان بزی که بعد از مردن
۱	۶ - درباره <u>ی موضوع آزادی</u> یک قطعه <u>ی ادبی کوتاه بنویسید</u> . (در سه سطر)
۰/۵	۷ - دو نمونه از منابع دیداری و شنیداری نام ببرید .
۰/۵	۸ - نوشه های تحلیلی به <u>چه نوع نوشه هایی می گویند</u> ؟
۰/۵	۹ - داستان ، نمایش نامه و سفرنامه در <u>چه صورتی به نوشه های ادبی تبدیل می شود</u> ؟
ت - دستور (۱ نمره)	
۰/۵	۱ - گروه «دانش آموزان تیزهوش»
	الف - چند تکواز دارد ؟ ب - تعداد واج های هسته ای این گروه اسمی را بنویسید.
۰/۵	۲ - از میان گروه های فعلی ، اسمی و قیدی کدام گروه قابل حذف است ؟ چرا ؟
۰/۵	۳ - برای «خواستن» در مورد اول شخص مفرد دو گونه <u>ی مؤدبانه</u> بنویسید .
۰/۵	۴ - در جمله <u>ی «در کتابخانه او را دیدم</u> . «چه جزئی حذف شده است ؟ به چه قرینه ای ؟
۰/۵	۵ - از مصدر «خوردن» مضارع مستمر ، دوم شخص مفرد بسازید .
۰/۵	۶ - فعل های «پرید» و «رفت» را گذرا کنید .
۱	۷ - جمله <u>ی «شعر یعنی کلام خیال انگیز</u> «چه نوع جمله ای است ؟ نمودار آن رارسم کنید .
۰/۵	۸ - کلمه <u>ی «سرهنگ</u> را طوری به کاربرید که یک بارشاخص قرار گیرد و بار دیگر هسته ی گروه اسمی باشد .
۰/۷۵	۹ - در گروه اسمی «همه نوشه های طنز آسود» ، نوع وابسته های پیشین و پسین را بنویسید .
۱	۱۰ - نام اجزای تشکیل دهنده <u>ی واژه های «خویشتن شناس</u> « و «نوآموز» را بنویسید .
۰/۵	۱۱ - برای هر یک از ساخت های زیر یک نمونه ذکر کنید .
	الف - صفت + گری ← اسم ب - بن ماضی + ار ← اسم
۰/۵	۱۲ - با واژه <u>ی «کودکانه</u> » دو جمله بسازید ، که در یکی «صفت» و در جمله دیگر «قید» باشد .
۰/۲۵	۱۳ - در عبارت «دو جلد دیوان شعر خریدم» ممیز کدام است ؟
۰/۵	۱۴ - واژه <u>ی «هنرآموزی</u> » را براساس ترتیب اجزای سازنده <u>ی آن تا مرحله ای تکواز تجزیه</u> کنید .
۲۰	جمع نمرات « موفق و پیروز باشید »

با اسمه تعالی

رئیسه: تجربی - ریاضی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)
تاریخ/امتحان: ۱۰/۱۰/۱۳۸۳	سال سوم آموزش متوسطه (سالی - واحدی)
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه	دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت دی ماه سال ۱۳۸۳

ردیف	راهنمای تصحیح
	الف - زبان شناسی (۴ نمره)
۱	الف - هم نشینی (۰/۲۵) ب - نحوی (۰/۲۵) پ - هم نشینی (۰/۲۵)
۲	هنگام ادا کردن یک جمله، برخی از هجاهای آن را برجسته تر و مشخص تر از هجاهای دیگر تلفظ می کنیم به آن تکیه می گوییم. (۰/۵)
۳	یا ادای یک هجا باشد و فشار بیشتر
۴	از طریق رابطه‌ی هم نشینی (۰/۵) (یا از قرار گرفتن آن در کنار عناصر دیگر و معانی مشخص هر یک در جمله)
۵	ما به کمک زبان از خود و آن چه در درونمان می گذرد سخن می گوییم. (۰/۵)
۶	پوشک - پوشه - تن پوش - روپوش - زیر پوش و ... ذکر دو مورد کافی است. هر مورد (۰/۲۵)
۷	الف - علایم اختصاری (۰/۲۵) ب - اشتاقا (۰/۲۵)
۸	او هر روز، نامه ای می خواند. (۰/۲۵)
۹	او هر روزنامه ای، می خواند. (۰/۲۵)
۱۰	صامت + صوت (بلند) + صامت + صامت (۰/۲۵)
	ب - املاء و بیاموزیم (۳ نمره)
۱	ج - پستچی (۰/۲۵) د - ایستگاه (۰/۲۵)
۲	موحس - استراق سمع (تشخیص ۵/۰، تصحیح ۰/۵)
۳	الف - انشا (۰/۲۵) - زیاد (۰/۰) ب - کاهش (۰/۲۵) - افزایش (۰/۰)
۴	الف - زمان (۰/۲۵) ب - صفت ساز (۰/۰)
	پ - نگارش (۵ نمره)
۱	طرح پرسش هایی در مورد ابعاد مختلف یک چیز، شخص یا پدیده است. (۰/۵)
۲	زندگی نامه باید دور از تعصب و غرض ورزی نوشته شود. یا پاسخ مناسب دیگر دو مورد کافی است هر مورد (۰/۰) (رعایت امانت، توجه به واقعیات، عدم تکیه بر حدس و ظن و گمان)
۳	- مشاهدات شخصی ۲- پرسش از افراد مطلع ۳- مطالعه‌ی آثار کسی که زندگی نامه‌ی او را می‌نویسیم و برداشت کردن از آنها. ۴- استفاده از منابع کتابخانه‌ای چون کتاب‌های شرح حال، تذکره و ... دو مورد هر مورد (۰/۰)
۴	زیرا فعل «شد» (۰/۰) بعد از مطرح بدون قرینه حذف شده است. (۰/۰)
۵	ای دوست آن گونه زندگی کن که پس از مردن تو تأسف بخورند و ناراحت شوند. (۰/۰)
۶	«با در نظر گرفتن درس آشنایی با نوشه های ادبی « باید معیارها و عناصر آفرینش ادبی را رعایت نماید. هر یک و نیم سطر (۰/۰)
۷	نووارهای صوتی (۰/۰) لوح های فشرده (دیسکت) (۰/۰)
۸	نووارهای فیلم - عکس و اسلاید - میکروفیلم - رایانه - افراد موثق و مطلع دو مورد کافی است. جمعاً (۰/۰) نمره
۹	نوشه هایی که حاصل تأملات درونی هستند. (۰/۰)
۱۰	به شرط دارا بودن عناصر و عوامل هنری (۰/۰)
	ادامه در صفحه دوم

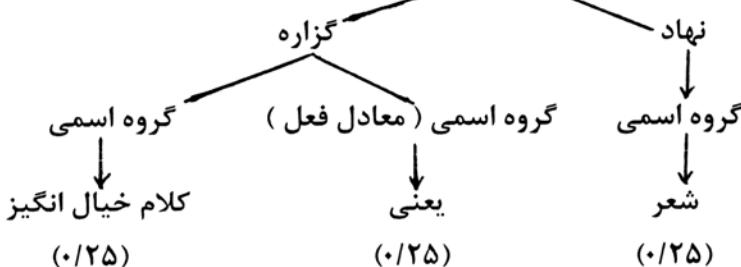
باسمه تعالی

رئسته: تجربی - ریاضی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)
تاریخ/امتحان: ۱۳۸۳/۱۰/۱۰	سال سوم آموزش متوسطه (سالی - واحدی)
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه	دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت دی ماه سال ۱۳۸۳

ت - دستور (۱ نمره)

- ۱ - هفت تکواز: (۰/۲۵) تعداد واژهای هسته: ۱۰ (۰/۲۵)
 ۲ - گروه قیدی، چون فعل به آن نیاز ندارد. (۰/۲۵)
 ۳ - استدعا کردن / خواهش کردن / تمثنا کردن / دو مورد کافی است. (۰/۵)
 ۴ - در عبارت بالا «من» که نهاد باشد حذف شده است (۰/۲۵) به قرینه‌ی لفظی (۰/۲۵)
 ۵ - داری می خوری رعایت زمان (۰/۲۵) رعایت شخص (۰/۲۵)
 ۶ - پرانید / پراند (۰/۲۵) - برد (۰/۲۵)
 ۷ - جمله‌ی استثنایی (بی فعل) (۰/۲۵)

نمودار جمله

- ۸ - سرهنگ محمدی: شاخص (۰/۲۵) سرهنگ ارتش: هسته (۰/۲۵)
 ۹ - همه: صفت مبهم (۰/۲۵) - ها: نشانه‌ی جمع (۰/۰) - ظنزآلود: صفت بیانی (۰/۲۵)
 ۱۰ - خویشتن شناس ← ضمیر مشترک (۰/۲۵) + بن مضارع (۰/۲۵)
 نوآموز ← صفت (۰/۰) + بن مضارع (۰/۲۵)
 ۱۱ - الف - یاغی گری (۰/۲۵) ب - رفتار (۰/۰) (یا هر مثال صحیح دیگر)
 ۱۲ - او رفتاری کودکانه دارد. کودکانه: صفت (۰/۰) او کودکانه می‌اندیشد. کودکانه: قید (۰/۰)
 ۱۳ - جلد (۰/۲۵)
 ۱۴ - هنرآموز + ی (۰/۰) هنر + آموز (۰/۰)

« مصححین محترم خسته نباشید »